ADI DEVLET OLSUN
-Devletli Yıllar-

Türk Milliyetçiliği Tarihinde Haftalık Bir Gazetenin On Yıllık Hayat Hikâyesi (1969-1979)

OSMAN ÇAKIR

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1832
KÜLTÜR SERİSİ: 1019

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-278-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Oğuzhan Murat Öztürk

Son Okuma: Zeynep Arpacı

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: GNG Tanıtım

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN. VE. TİC. A.Ş
Alemdar Mah. Molla Fenari Sok. No: 28/A
Cağaloğlu-Fatih / İSTANBUL
Sertifika Numarası: 52729 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

OSMAN ÇAKIR: 1951 yılında Ankara'nın Çamlıdere ilçesi Bayındır köyünde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da ve yine yüksekokul öğrenimini 1976 yılında, Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi'nde tamamladı.

Toprak Reformu Müsteşarlığı ve TRT Genel Müdürlüğünde çalıştı. 1981 yılı Temmuz ayında, TRT Trabzon Radyosu'ndaki prodüktörlük görevinden ayrılarak serbest çalışma hayatına atıldı. 1981-1996 yılları arasında, Ankara Siteler 'de orman ürünleri satıcılığı ve mobilyacılık yaptı. 1996 yılından 2006 yılına kadar da erkek hazır giyim sektöründe çalıştı. 2006 yılında iş hayatına son vererek kendi ifadesi ile emekli oldu.

1967 yılında, Türk Ocakları gençlik kollarında başladığı milliyetçilik çalışmalarına Genç Ülkücüler Teşkilatı'nda devam etti. 1972-1973 yılları arasında Türk Ülkücüler Teşkilatı'nın Ankara şubesi başkanlığını yaptı.

1970-1979 yılları arasında haftalık yayımlanmakta olan *Devlet* gazetesinin idari işler müdürlüğü görevlerinde bulundu ve yine bu dönem içerisinde *Töre-Devlet-Bozkurt* dergilerinde yazıları yayımlandı. Bu dergilerin yayın hayatına devamında gayretleri oldu. Töre-Devlet Yayınevi'nin kitap neşriyatı çalışmalarına katıldı.

Ülkücü Memurlar Derneği Eğitim Sekreterliği faaliyetlerine ve *Ülküm* gazetesinin de yayınına katkıda bulundu. Burada da yazıları yayımlandı.

1986'dan sonra yeniden faaliyete geçen Türk Ocakları Ankara şubesinde ilk dönem görev aldı. Türk Ocakları yayın organı *Türk Yurdu* dergisinin Ankara'da yeniden yayına geçişinde (1989), derginin kuruluş organizasyonunu ve yazı işleri müdürlüğünü yaptı. Bu görevini aralıklarla 10 yıl sürdürdü.

Nevzat Kösoğlu ile Söyleşi-Hatıralar yahut Bir Vatan Kurtarma Hikâyesi, (Ötüken Neşriyat.)

İdris Yamantürk-Bir Cumhuriyet Çocuğunun Hayat Hikâyesi-Türk Milletine Borcumuz Var, (Ötüken Neşriyat.)

*Emin Erdoğan-Yaşadıklarımın bir kısmı BİLİNSİN İSTEDİM, (*Turkuvaz Yayınevi.) adlı üç kitabı bulunmaktadır.

Yazar evli ve üç çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

Ön Söz Veya Sözün Başı **/11**
Giriş **/15**

1968-1969-1970 TÜRKİYE'SİNDEN MANZARALAR/23 • A- Siyasi Durum: **/23** • B- Üniversiteler: **/25** • C- Basın ve TRT: **/26** • D- İş Dünyası ve Sendikalar: **/27** • E- Bölücülüğün Temeli: Doğu Mitingleri **/27** • F- Gençlik ve Öğrenci Olayları: **/28** • Dünyadaki Rüzgâr Türkiye'de Fırtına Oluyor**/29** • Ülkü Ocakları, Ülkü Ocakları Birliği'ne Dönüşüyor**/32** • 1969 Yılından Akılda Kalanlar: **/35** • Nato-6.Filo ve Taksim'de Savaş **/35** • Sağda Ayrışmalar Başlıyor **/36** • CKMP-MHP ve Üç Hilal **/37**
YAYIN DÖNEMLERİ/39 • Nisan 1969-Ağustos 1971 (1-124 Sayılar)**/39** • Birinci Sayıda Neler ve Kimler Var?**/ 40** • 1969 Seçimleri ve Neticeleri: **/44** • MHP'de Durum **/44** • Adalet Partisinde Durum**/44** • Millî Nizam Partisi Kuruluyor **/45** • Destanlaşan Üç Ülkücü Genç**/45** • Süleyman Özmen**/46** • Yusuf İmamoğlu**/46** • Dursun Önkuzu**/48** • Ben Nasıl Devlet'li Oldum?**/52** • 12 Mart'a Gelirken Yayın Politikası**/56** • 12 Mart Sonrası**/56** • Yeni Bir Mizanpaj Çalışması**/58** •
KUBİTEM GÜNLERİ/60 • Elli Yıl Sonra Hatırlananlar**/61** • Cumartesi Günleri Sohbetleri**/64** • Kübitem Mutfağında Pişenler**/67** • Töre Dergisi**/67** • Çınar Yayınları**/68** • Ülkü-Sen ve Ülkücü İşçiler Derneği**/68** •
GAZETENİN BİR HAFTASI/70 • Haber-Yorum ve Yazıların Toparlanması**/71** • Rüzgârlı Sokak ve Güneş Matbaası**/73** • Matbaada Gazetenin Hazırlığı**/74** • Sıkıyönetim Kübitem'i Basıyor**/77** • Dündar Taşer ve Sadi Somuncuoğlu Gözaltında**/77** • Lider Farkı**/79** • Kübitem Kapanıyor, Biz Kapı Dışarı Ediliyoruz**/81** •
GÖÇ VE ON BEŞ GÜNLÜK DÖNEMLER/82 • Yeni Mekân MHP Genel Merkezi**/82** • Doğrular-Yanlışlar**/84** • "2500 Yıllık Keyhüsrev; Osman'ın Elinde Koy, Matbaada Oldu Köylü Hüsrev"**/86** • Balgat Maceraları**/88** • Yanık Yağ Sobası İle Isınma**/89** • Dündar Taşer'in Adres Tarifi**/90** • Dışkapı'da Tuz İmalathanesinin Yanına Taşınıyoruz**/92** • 1972'Nin Bazı Önemli Olayları**/93** • Devlet Dördüncü Yaşına Girerken**/94** • Yeni Bir Matbaa ve Tipo Baskıya Geçiş**/98** • Emel Matbaacılık**/98** • Töre-Devlet Yayınevi Kuruluyor**/98** • 12 Mart Hükûmetlerinden Ferit Melen Kabinesi Hakkında Bir Değerlendirme**/99** •
KENDİM HAKKINDA BİR İKİ NOT/101 • Talihsiz Bir Kaza ve Dündar Taşer'in Vefatı**/101** • Kaza Hakkında Bir Araştırma**/106** • Dündar Taşer'in Yazarlığı Hakkında **/106** •
YENİ MEKAN KONUR SOKAK/111 • Çankırı'da Türk Ülkücüler Teşkilatı Kuruluyor**/111** • Aylık Bozkurt Dergisi Yayın Hayatında**/113** • Mahir Yine Devrede Devir Oktay Osman'a**/115** • Devlet Tekrar Haftalık Oluyor**/116** • Kitap Dağıtımcılığı ve Çınar Kitabevi**/116** • 1973 Yılı: Töre, Devlet, Bozkurt Dergileri ve Yayınevi Bir Arada**/116** • Töre Sanat ve Edebiyat Topluluğu**/118** • 1973 Genel Seçimleri ve Devlet**/119** • Seçimlerin Devlet Gazetesine Yansıması**/121** • Seçim Bölgem: Aksaray-Ortaköy**/122** • Niğde İli ve Durumumuz**/123** • Devlet Ne

Oldu?**/126** • Seçimler Ne Oldu?**/127** • Matbaa Gezmeleri Başlıyor**/129** • Mahir Durakoğlu ve Meriç Coşkun Kadroda**/129** • San-Pars ve Ankara Matbaaları**/130** • **ANITTEPE MÜJDE SOKAK/131** • Yeni Bir Kuruluş: Anda**/132** • Cumhurbaşkanlığı Seçimi**/134** • Cumhuriyetin 50. Yılı**/135** • Atsız İçin Af Kampanyası**/135** • **MATBACILIK GÜNLERİ/137** • CHP-MSP Koalisyonu**/137** • Genel Af ve Anarşistlerin Affı**/139** • Zamlarla Başlayan Yokluklar**/140** • Altıncı Yaş ve Bahar Taarruzu**/141** • Matbaa**/141** • İkinci Mekânımız Anıttepe Ar Sokak**/144** • Hasan Kayhan (Kayıhan) İle Tanışmamız**/144** • 1974 Haziran'ında Genel Durumumuz**/146** • Yeni Işık Matbacılık Ltd. Şti.**/146** • Bozkurt-Töre Dergileri**/148** • Kıbrıs Barış Harekâtı**/149** • Sıkıyönetim Savcılığına Çağrılıyoruz**/150** • İkinci Harekât ve Oy Hesabı**/151** • Üstündağ'ın Öğretmen Kıyımı**/153** • Yeni Hükûmet Arayışları ve Milliyetçi Cephe**/154** •

1975 YILINA GİRERKEN YAPRAK DÖKÜMÜ/157 • Arif Nihat Asya, Nejdet Sançar ve Nihal Atsız Vefat Ediyor (Bilsin Cihan Ki, Ben Bu Cihanın Nesindeyim)**/157** • Yankı Farkı**/163** • Bozkurt Dergisi Hakkında:**/163** • Kadro Genişliyor-Daralıyor: Burhanettin Özbilici Aramızda-Oktay Asker Oluyor**/163** • Bozkurt Dergisi Gençliğin Sesi Oldu**/165** • Mahir Mesleğini Seçiyor**/165** • Bazı İç-Dış Politika Gelişmeleri:**/166** • MHP'nin 12. Kongresi - 17-18 Mayıs 1975**/170** • Spor Salonu Bahçesine Yörük Çadırı Kuruluyor**/171** • Genel İdare Kurulu Listesi - 46 Yıl Sonra**/171** • Ülkücü Teşkilatların 1975'teki Durumu ve Yayınları**/173** • Dernek Yayınlarına Emek Verenler**/176** • Günlük Gazete: Hergün**/176** • 1975 Yılında Devlet**/177** • M.C. Hükûmetinin Bürokrasi Düzenlemesi:**/27** • Diyarbakır'da Bölücülüğün Provaları**/180** • ABD Üslerine El Koyuyoruz**/180** • Ermeni Asala Örgütü Elçilerimize Saldırıyor**/180** • Senato Yenileme Seçimleri**/183** • Niğde ve Aksaraylı Seçmenler Ankara'da Matbaada**/183** • Dil-Tarihliler Geliyor Ama Nafile**/184** • Ülkücü Öğrenciler Fakültelere Alınmıyor**/185** • Töre-Devlet Yayınları Hangi Kitapları Çıkardı?**/186** • Avrupa Baskısı: Türk'ün Sesi**/191** • Yayınlar Röportaj ve Araştırma Ağırlıklı **/192** • Gazetedeki Araştırma-İnceleme Yazılarından Bazıları**/192** • Korutürk'ün Kerkük Ziyareti ve Sonrası**/195** • MHP'yi Kapatma Yolları Ve Anayasa Mahkemesi Başkanının Evine Sürpriz Ziyaret**/197** • Töre-Devlet Yayınevinin Dündar Taşer Tiyatro ve Roman Armağanları**/197** •

SONA DOĞRU MU?/200 • Oktay Öğretmen Oluyor**/201** • Ahmet (Hoca) Doğan Devrede**/203** • MHP Kongresi Sinema Salonunda Yapılıyor**/204** • 16 Yıl Sonra Ortaya Çıkan Delege Listesi**/204** • İlginç Bir Adaylık Sırası Pazarlığı**/205** • 1977 Seçim Sonuçları ve İkinci Milliyetçi Cephe Hükûmeti**/208** • Bozkurt Dergisi Kapanıyor**/210** • Gazetede Sahip Değişikliği**/211** • Türkiye Yeni Bir Döneme Giriyor (1978-1980)**/212** •

DEVLET AYLIK OLUYOR/213 • Bir Ekip Olma Çalışması**/214** • Karar Devam Şeklindeydi**/214** • Meşhur ve Muhteşem 15 Nisan Mitingi**/215** • 10. Yıl ve Yeni Bir Dönem**/215** • Meriç Coşkun ve Ben Askere**/218** • Bölge Toplantısı ve Kahraman Maraş Olayları**/220** • Çatır-Patır Atmak ve Türkeş'ten Fırça**/223** • Basın Savcılığı ve Polis Baskıları**/225** • Derginin Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Bulunamıyor**/226** • Çoban Ahmet Rıfat**/227** • Türkeş İmtihan Ediyor**/227** • Derginin Muhtevası ve Hazin Son**/228** • Devlet'in Veda Mektubu!..**/228** • Dergi MHP Kurultayı Neticesi

mi Kapandı?**/230** • MHP'de Yeni Bir Yapı: Eğitimciler**/231** •
DEVLET VE YAZARLARI/232 • Ressam ve Karikatürcüler**/245** • Devlet'in Arşiv ve Stok Ciltleri?**/246** •
DEVLET'E HİZMET EDENLER/248 • İbrahim Metin**/248** • Halil Özyıldız**/252** • Meriç Coşkun**/253** • Mesleği Gazeteci ve Yayıncı Olanlar:**/254** •
SON SÖZ/255

ÖN SÖZ
VEYA
SÖZÜN BAŞI

2011 yılında *Türk Yurdu* dergisinin 100. yılı dolayısıyla özel sayılar çıkartılıyordu. Mayıs sayısı da "Dergiler Sayısı" olarak kararlaştırılmıştı. Derginin Genel Yayın Yönetmeni Prof. Dr. M. Çağatay Özdemir benden *Devlet* gazetesi-dergisini yazmamı istedi. Aradan iki ay geçmiş tek satır yazmamıştım. Çağatay Özdemir, her gün telefon ederek "yazdın mı?" diye sormaya başladı.

Gazete-derginin en son yayınlandığı zamandan o güne kadar 32 yıl geçmişti. *Devlet* gazetesi hakkında o güne kadar hiçbir araştırma, tez vs yapılmadığı gibi herhangi bir makale de yazılmamıştı. Gazetenin basılı nüshaları da elimizde tam değildi. İşe, nereden başlayacağımı bilemiyordum.

Nihayet başladım. Benden 4-5 sayfa olarak istenilen yazı tam kırk sayfa olmuştu. Yazı "Adı Devlet Olsun" başlığı altında *Türk Yurdu* dergisinin Mayıs 2011 (285.) sayısında yayınlandı. *Türk Yurdu* dergisi sayfalarında yazının tamamını yayınlamak mümkün olmadığı için ancak yirmi sayfalık bir kısmı yayımlanabilmişti. Meriç Coşkun arkadaşımız da dergide yayınlanmış hâliyle *Eskimeyen Dostlar* internet sitesinde üç bölüm hâlinde yayınlayınca *Devlet* gazetesi de internet sayfalarına böylece girmiş oldu.

On yıl boyunca İbrahim Metin ağabeyden *Devletli Yıllar* adı altında hatıralarını yazmasını istedim. Ama bir türlü olmadı. İbrahim ağabey zamanını ve imkânlarını yine yayıncılığa verdi. Töre-Devlet Yayınevini canlandırarak yeniden kitap basmaya, bastığı kitapları da satmaya uğraştı. Her fani gibi İbrahim Metin ağabey de 7 Kasım 2020 günü aramızdan ayrıldı.

* * *

Manevi babam olarak kabul ettiğim İbrahim Metin ağabeyimizin vefatı ile birlikte *Devlet* gazetesinin tarihini yazmak ve onun aziz hatırasına armağan etmek benim için farz oldu. İbrahim ağabey, 20 yıl önce dijital ortama geçirmek için ben, Mahir, Meriç ve Oktay'ın elinde bulunan mevcut *Devlet, Töre, Bozkurt* dergilerini toplayarak götürmüştü. Elimde rahmetli Prof. Dr. Necmettin Sefercioğlu'nun 2010'lu yıllarda bana verdiği *Devlet*'ler vardı.

Ayrıca 2009 yılında İbrahim Metin ile yapmış olduğum görüşmelerin video kaydı ve bunların deşifre edilmiş metni vardı. Konuşmalarımız sırasında Mahir Durakoğlu kendisinde bazı mektup, resim, bilgi ve yazı orijinalleri olduğunu söylemişti. Bunları bana verdi, ben de fotoğraflayarak bir arşiv meydana getirdim. ATO (Ankara Ticaret Odası) tarafından bastırılan *Unutulan Manşetler* adlı bir gazete koleksiyonu vardı. 1919-2007 yılları arasındaki bazı önemli gün ve olayların derlendiği ve günlük gazetelerin birinci sayfalarından meydana gelen bu gazete arşivi de olayları hatırlamamda en büyük yardımcımdı.

On yıl evvel yazmış olduğum 40 sayfalık yazılı metni esas alarak, elimdeki bilgi-belge ve *Devlet* gazetesinde yaşadığım bazı olaylar ve şahıslardan aklımda kalanlarla bu kitabı hazırlamaya çalıştım. Yazdıklarım ortalama elli yıl öncesinin olay ve hatıralarıydı. Kendimden hiç bahsetmemekten yanaydım ama sayfalar ilerledikçe kendimi olayların içine oturtmaktan başka çarem kalmadı. Bilgiler, resimler şahsiydi. İster istemez *Adı Devlet Olsun, Devletli Yıllar*'a dönüştü.

1969-1979 yılları arasındaki yani elli yıl öncesinin olaylarını ve ortamını da kısmen okuyuculara aktarmak istedim. Bunun için günlük gazete manşetlerinden ve *Devlet* gazetesinin sayfalarındaki haberlerle resimlerden istifade etmeye çalıştım. Bu sayfalardaki olayları yine 50 yıl öncesinin psikolojisi ve değerlendirmeleriyle okuyucuya aktarmaya çalıştım. Ne kadar başarılı oldum bilemiyorum. Takdir okuyucuların.

Bu kitap çalışmasında en büyük destekçim ve yardımcım elli iki yıllık ülküdaşım Mahir Durakoğlu idi. Kendisine teşekkürlerimi sunarım.

Yazdıklarım, bir derginin etrafında yaşanan ve 12 Eylül 1980 öncesi Türkiye'sinden bir kesimin de hayat hikâyesini oluşturmak-

tadır. Maksadım kimseyi yüceltmek veya yermek değildir. Dünün olaylarını bugünün düşüncesiyle veya bugünkü duygu ve düşüncelerle dünü anlatmak da değildir. Okuyucuların sıkılmadan geçmişe bir yolculuk yapmaları ve aziz Türk milletinin bir daha o günleri yaşamaması dilekleriyle ve saygı ile arz olunur. 23.05.2021-Ankara.

Osman Çakır
osmancakir51@hotmail.com

İbrahim Metin ve Osman Çakır-Ekim 2019, Ankara.

GİRİŞ

"Yeni bir denemeye başlıyoruz. Dileğimiz ve ümidimiz, sonumuzun bizden öncekilere benzememesidir. Her hafta huzurunuza çıkacağız. Adımız DEVLET… Yolumuz milliyetçilik, rehberimiz ilim ve fikir, tavrımız siyasettir."

Takvimler, 7 Nisan 1969 tarihini gösterdiğinde diğer sayfalarda resmi bulunan ve "Devlet'ten Millete" başlığı altında yukarıdaki cümlelerle yayın hayatına atılmış bir gazete görüyoruz. Bu kitapta sizlere yayın hayatını on yıl sürdüren bir gazetenin hikâyesini anlatacağız. Kimi zaman röportajlara, kimi zaman şahsi hatıralara ve kimi zaman da gazeteden alıntılara yer vereceğimiz bu çalışma, aslında içinde benim de bulunduğum bir ekibin veya nitelendiği gibi "Töre-Devlet ekibi"nin de bir değerlendirmesi olacaktır.

29x43 ebadında 12 sayfa gazete kâğıdına rotatif baskı ile gazete büfelerinde arz-ı endam eden bu gazetenin ilk sayısının künyesinde; Sahibi ve Yazı işleri Müdürü: Halil ÖZYILDIZ; Teknik Sorumlu:

Devlet gazetesinin birinci sayı kapağı, künyesi ve takdim yazısı.

Yılmaz YALÇINER; Sekreter: Ş. Bülent YAHNİCİ isimleri yer almakta, Adres ise; Atatürk Bulvarı 137/15 Ankara olarak belirtilmektedir.

Gazetenin ilk sayısı ve takdimindeki şu korkuyu *"...sonumuzun bizden öncekilere benzememesidir…"* sözündeki manâyı bugünkü nesil belki bilemeyebilir. Çünkü o güne kadar haftalık bir milliyetçi gazete veya derginin yayını uzun süreli mümkün olmadığı gibi on beş günlük veya aylık olarak yayın hayatına girenler ise birkaç sayı sonra teklemeye başlamışlar veya en fazla bir yıl sonra "teknik veya maddi imkânsızlıklar sebebiyle" gibi sözlerle yayın hayatlarına son vermişlerdir.

DEVLET gazetesi, ilk sayısındaki bu korkudan kısa zamanda kurtulmuş, çalışanların ve işi üstlenenlerin azim ve gayretiyle yayın hayatını on yıldan fazla bir süre devam ettirerek Türk milliyetçiliği yayın tarihine bir imza atmış bulunmaktadır.

Haziran 1979 yılında yayın hayatına son veren *Devlet* gazetesi hakkında bugüne kadar herhangi bir araştırmanın ve çalışmanın yapılmaması da üniversitelerimiz adına bir talihsizliktir.

Gazeteyi çıkartanların ve emeği geçenlerin bir bölümünün hayatta oluşu araştırmacılar için bir şans olmasına rağmen bütün arşivinin ve cilt stoklarının 12 Eylül 1980'den sonra SEKA kâğıt fabrikasına gitmesi ve Millî Kütüphane de dâhil araştırma kuruluşlarında gazetenin bütün sayılarının bulunmayışı veya muntazam olarak arşivlenmemesi de bir dezavantaj teşkil etmektedir.

DEVLET gazetesi; Türk milliyetçileri açısından 1969-1979 yılları arasının siyasi tarihi olduğu gibi, Milliyetçi Hareket Partisi'nin ve ülkücü dernekler ile teşekküllerinin de tarihini içermektedir.

Çünkü o zamanlar ülkücü dernek ve teşekküllerin her faaliyetine sayfalarında mümkün mertebe yer, karşılaştıkları her haksızlıklara da anında cevap verilmiştir. Nitekim sol cepheden ülkücülerin tarihini yazanların bu bilgi ve belgeleri *Devlet* gazetesi ve *Bozkurt* dergisinden aldıklarını görüyoruz. Ülkücü hareketin tarihini yazacak tüm yazarların da bence ilk müracaat edecekleri kaynak mutlaka *Devlet* gazetesi olmalıdır.

Adı Devlet Olsun

"Niçin DEVLET? Önce tarih boyunca Türklüğün yaşama gücünü ve üstün vasıflarını en iyi şekilde belirten yüce mefhum olduğu için. Milletin henüz tamamen yıkılmamış köklü bir geleneğe bağlılığını ifade ettiği için. Sonra Milliyet, Vatan, Cumhuriyet, Hürriyet gibi isimlerin, bu kelimelerin manalarına yabancı, hatta düşman yayın vasıtaları tarafından benimsenmesine karşılık, *Devlet'in* başına böyle bir felaket gelmediği için…"[1]

Gazetenin takdim yazısında adının *Devlet* olması bu cümlelerle ifade edilirken, isminin *Devlet* olmasına nasıl karar verdiklerini sorduğumuzda ise bu kitapta adından sık sık bahsedeceğimiz "*Devlet* patronu" İbrahim Metin şunları söylemişti:

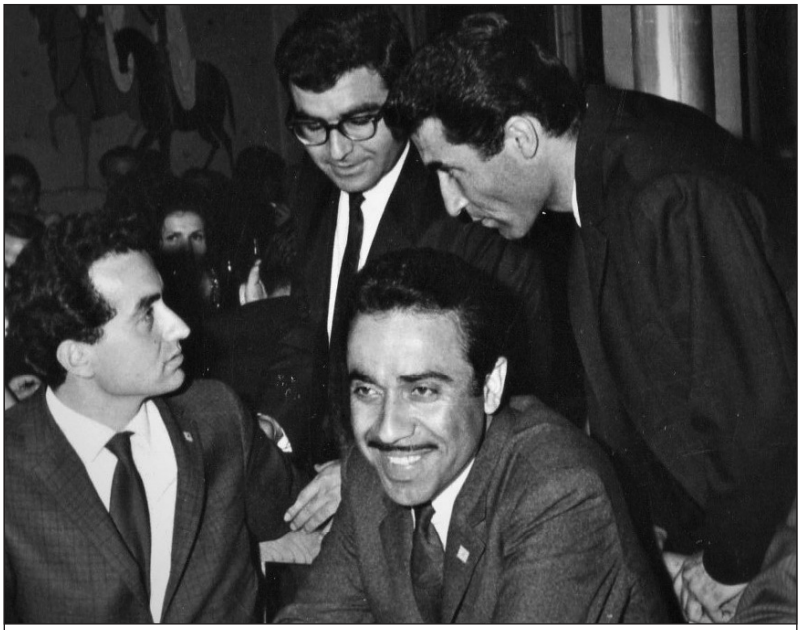
"Gazetenin çıkartılmasına karar verdiğimizde şöyle bir toplulukta otururken herkes bir isim söylesin dedik. Bir taraftan da isimleri alt alta yazıyoruz. Kimin dediğini bilmiyorum. Birisi '*Devlet*' dedi. Tamam dedik. Adı *Devlet* olsun. Gazetenin adı böyle kondu. İsim babası belli değil. Anonim. Sloganına, logosuna, davula-köse gelince; Tabii adı *Devlet* olunca tarihte devleti temsil eden sembollerin de hepsi olsun istedik.

---

[1] *DEVLET* gazetesi, sayı 1: Sayfa 3, Devletten Millete.

O sıralarda da Yılmaz Yalçıner, Siyasal Bilgiler Fakültesinde öğrenci idi. Teknik çizim yönü de kuvvetli bir arkadaş. Bunları o çizdi. Yılmaz'ı derginin teknik sorumluluğuna getirdik. Bir taraftan da karikatür çizerdi. Bizde ilk siyasi mizahları da çizen kişi Yılmaz'dır."[2]

İbrahim Metin, her ne kadar *Devlet* konulan adın anonim olduğunu söylemişse de yine gazetenin kurucusu ve yayın sorumlusu Sadi Somuncuoğlu bir görüşmemizde; "*Devlet*'i çıkartacağımız günlerdeydi. Sakarya caddesinde Avukat Vehbi Ünal ile Doç. Dr. Fikret Eren'in ortak bir yazıhaneleri vardı. Oraya gittiğim bir gün Vehbi Bey'in masasının arkasındaki panoda *Yön* dergisinin adının kapatılarak büyük harflerle 'DEVLET' yazılı bir bant geçirildiğini gördüm. Vehbi ağabey 'Şöyle bir dergimiz olsa,' demişti. Bu da isim konusunda bize ilham oldu," demiştir.

"Üç kafadar" olarak bilinen İbrahim Metin-Sadi Somuncuoğlu-Halil Özyıldız o yıllarda ODTÜ'nde asistan olan Önder Pamuk (gözlüklü) ile beraber, 1970.

[2] İbrahim Metin'le "Vatan Kurtarma Sohbetleri" Haziran 2009 video kayıt.

Her yayın organının bir çıkış hikâyesi olduğu gibi mutlaka toplumsal bir ihtiyaca da cevap vermesi gerekir. *Devlet* gibi bir gazetenin haftalık olarak yayını hangi ihtiyaçtan doğdu? Türkiye'nin o günlerde içinde bulunduğu şartlar ne idi? Okuyucu kitlesi kimlerdi? Bunlara İbrahim Metin'den aldığımız cevaplar şöyle idi:

"O yıllar, milliyetçi gençliğin süratle çoğalmaya başladığı zamanlardı. Şayet bu gençliğe Türk milliyetçiliği fikrini vermez isek, o zaman karşımıza tehlikeli bir grup çıkar. Zira milliyetçi gençliğe fikri misyon biçmek isteyen birtakım merkezler türemeye başlamıştı.

Fikri verebilmek için ise onun eline yazılı bir şeyler tutuşturmak lazım. Seminerler veriyorsun ama seminerlerle sadece o salondakilere ulaşabiliyorsun. Teşkilatlanmalar henüz tamamlanmamış. Bu sebeple gençliğe ağırlıklı olarak Ankara'da merkezde seminerler tertipleyebiliyorsun. Diğerlerine ulaşabilmek ise ancak yapacağın neşriyatla olur. Dergi çıkartacağız ama paramız yok. Elimizde maddi imkânlar yoktu.

Çıkartacağımız bir gazetenin veya derginin en azından haftalık olması lazım. *Bayrak* diye bir dergi vardı. Sahibi, Hami Kartay. Kendisi ayrıca Ayyıldız Matbaası'nın da sahibi idi. Dergi, milliyetçi bir havada çıkıyor ama makas usulü. Yani muhtelif yerlerde yayınlanmış yazıları makaslayarak yeniden yayınlıyorlar. Başka dergiler de vardı ama mesela *Ötüken* gibi; *Ötüken* sadece Türkçü bir fikir dergisi idi. Biz hem fikir hem siyaset olsun istiyorduk. *Ötüken*'de ise bazen siyasete aykırı yazılar yayınlanıyordu. Nitekim daha sonra onlar birtakım çatışmalara yol açtı. Sonra *Ötüken*'in yöneticisi ve yönlendiricisi biz değiliz.

Onlar da arkadaşlarımız ve ağabeylerimizdi. Ama biz nasıl fikir vermek istiyorsak onu nakledecek bir yayın organına ihtiyacımız var. *Ötüken*'i büyütelim diye bir şey aklımıza da gelmedi.

Tam hatırlamıyorum ama bir gün üç arkadaş (Ben, İskender Öksüz ve Reşat Genç olabilir) Hami Kartay'a gittik ve kendimizi şöyle takdim ettik: *"Bizler üniversitelerde milliyetçi asistanlarız. Sizin derginizi beğeniyoruz. Ama bu dergi derleme toplama usulü çıkıyor, bu derginin tirajını artıralım,"* dedik. Hami Kartay o zamanlar dergiyi Yayımlar Genel Müdürlüğüne satıyor. Dergi, bayilerde falan yok. Orijinal yazılarla sizin tirajınızı artıracağız. Siz, bize, derginin yazı işleri müdürlüğünü verin, yazılarına müdahale etmeyin. Dergiyi gazete bayilerinde

Bir dönemin en etkili dergisi *Ötüken* ve Necdet Sançar.

sattıracağız. Kârı sizin olsun. Biz para pul da istemiyoruz. Sadece bu tip bir yayın istiyoruz dedik. Biraz da sohbet ettik. Bu arada biz, siyasi rengimizi belli etmemeye çalışıyoruz. Hami Kartay dedi ki:

"Çeşit çeşit milliyetçiler var. Mesela Türkeş gibi ırkçı olanlar var. Sizinki ne tür bir milliyetçilik?" Biz birbirimize baktık. Türkeş'i böyle gören bir sahiple yola çıkar isen ne olacak? Dergiyi yayacaksın, kabul ettireceksin. Sonra adam sana bir dirsek çevirecek, okuyucuyu belki başka yöne istikametlendirecek. Bunun üzerine biz tekrar görüşelim diyerek oradan çıktık. Türk Ocağı'na (tarihi Türk Ocağı binası) gittik ve orada toplandık.

Biz ırkçı değiliz, Türkeş de değil. Ama demek ki bizim dışımızdaki insanlar tarafından öyle değerlendiriliyoruz. Kitleyi belki de yanlış istikametlendireceğiz. Benim biraz keçi yanım var. Kendimiz, kendi imkânlarımızla çıkartırız dedim ve ısrar ettim. Salma salarız. Kendi çevremizdeki insanlar her ay bize belirli bir miktar takviye yaparak para verirler. Bununla biz dergiyi çıkarırız. Bu bir borç değildi. Dergi çıktığı müddetçe bunlar dergiye abone olmuş olurlar ve biz de onlara dergi göndeririz. Kimseye bu parayı size geri ödeyeceğiz diye

YAYIN DÖNEMLERİ: NİSAN 1969-AĞUSTOS 1971 (1-124 SAYILAR)

Devlet gazetesinin yayın devrelerini incelediğimizde; çıkmaya başladığı Nisan 1969 ile Ağustos 1971 yılları arasını ayrı bir dönem olarak ele almamız gerekmektedir. Gazete, başlangıçta Ankara'da Atatürk Bulvarı üzerinde bir büroda çıkmaya başlamış, daha sonra ise yayın hayatına Meşrutiyet caddesi Bayındır sokak 58/2 adresinde bulunan KÜBİTEM (Kültür Bilim ve Teknik Merkezi)'in merkezinde devam etmiştir. Gazetenin ilk günlerini yine İbrahim Metin'den dinleyelim:

"Gazetenin ilk sayılarının sahibi Halil Özyıldız idi. Bizler de varız ama biliyorsun bu işlerde birisinin sırtına yüklenilince işin hamalı o olur. İlk sayıların da yükü Halil'in üzerindeydi. Bakanlıklarda, Bulvar Palas'ın bitişiğinde kapıcı dairesinde bir tek oda kiraladık. Gazete orada çıkmaya başladı. Yazarı, çizeri, çalışanı hepsi tek odanın içinde! Muhtemelen 4 metrekarelik bir oda idi. İlk baskı rakamını tam olarak hatırlamıyorum ama şöyle oldu:

İlk baskıda dağıtım şirketine giremedik. Altıncı veya yedinci sayıda girebildik. Çok bastık. Belki 20000 (yirmi bin) bastık. Abartı olmasın. Kimlere göndereceğiz. Nasıl dağıtacağız? Hangi ilde hangi arkadaşımız var. Ankara'da hangi fakülte ne kadar alır. Bu tarz bir dağıtımla işe giriştik.

Çok yerde de; mesela Erzurum'da *'Ağabeylerimiz bize dergi göndermiş'* diye bedava dağıtmışlar. Yılma'nın (Durak) kulakları çınlasın. Bedava dağıtmışlar. Oysa derginin yaşaması lazım. Ayrıca bedava dağıtıma ben temelden karşıyım. Bedava dağıtılan hiçbir kitap ve dergi okunmaz. Mutlaka bir insan üç kuruş da olsa bir para vermelidir. Bedava dağıtılması, okunmasını kısıtlı hâle getirir.

"*Devlet'ten Millete*" genellikle gazetenin başyazısı idi. Başlarda Galip ağabey (Galip Erdem) yazıyordu. İlk sayı yazısı da ona aittir. Her ne kadar Galip ağabeyin tembelliğinden şikâyet etsek te *Devlet*'e en çok yazı yazanlardan birisi idi. Hem başyazıyı yazardı. Hem kendi sütununda *Mektupları* yazardı.

Galip ağabeyi iyi yazı yazdırmak için ayrıca kızdırmak gerekirdi. Kızınca arka sayfada 6-7 sayı bazen, 10 sayı devam eden yazılar yazardı."[9]

---

[9] İbrahim Metin'le "Vatan kurtarma sohbetleri", Haziran 2009 video kayıt.

Gazete, ilk sayıdan itibaren Rüzgârlı sokakta (şimdi cadde) bulunan Güneş Matbaası'nda basılmaya başlandı. Rüzgârlı sokak ki yan sokakları ile birlikte hepsine bu ad verilirdi. O zamanlar Ankara'nın Bâb-ı Âlisi idi. Gazetelerin büroları, matbaalar ve dağıtım şirketlerinin yerleri buralarda idi. Gazetecilik ve matbaacılıkla ilgili tecrübeleriniz nelerdi sorusuna yine İbrahim Metin'den aldığımız cevap şöyleydi:

"Ne kadar gazetecilik tecrübesi sayılır bilemem ama Ben, Sadi, Halil üçümüzün de mürekkep yalamışlığımız var. 1957-58'li yıllarda Türk Ocakları Gençlik Kollarını kurduğumuzda *Türk Yurdu* dergisini Galip Erdem çıkarırdı. Benim de adımı büro işleri diye yazmışlardı. Benim için çok büyük bir şey. Daha lise talebesiyim. Uçuyorum adım orda yazıyor diye.

Biz o dönemlerde dergiyi okuyoruz ve tashihlerini yapıyoruz.İlk acemiliğimiz Türk Yurdu'nda geçti. Fahri olarak çalışıyoruz. 1960 ihtilalinden sonra Cahit Baydar tarafından *Ankara Ticaret Postası* diye günlük ticari haberlerin olduğu bir gazete çıkardı. Zeki Sofuoğlu da gazetenin başyazarı idi. Yazıları imzasız yani gazete adı ile çıkardı.

Nuri Gürgür, Metin Kumal ve Ben orada çalıştık. Güya milliyetçilik yapacağız. Sadi ise *Bâb-ı Âli'de Sabah* gazetesinde çalıştı. Ama idari kısımda mı gazete kısmında mı bilmiyorum. Halil gazeteyi bastırdığımız Güneş Matbaacılık'ın müessese müdürlüğünü yapmıştı. Baskı tekniğini vs biliyordu ve içimizde en tecrübelisi oydu. *Devlet*'in her ne kadar sahibi Halil ve ben ve diğer arkadaşlar gözüküyorsa da milliyetçi bir ekibin müşterek malı olarak çıkmış bir eserdir ve bir nesil yetiştir-miştir. Tabii biz bunu çıkartırken hay huy içinde fazlaca farkında değildik ama şimdi karşılaştığımız öğretim üyeleri, profesörler, 'Eğer ben bir şey olmuşsam, sizin çıkardığınız yayınları okumak suretiyle oldum' demektedirler. Birçok arkadaşımız da yazı ve yazarlık tecrübelerini bu dergilerde yapmışlardır. Sonradan da büyük yazar olmuşlardır."[10]

Birinci Sayıda Kimler ve Neler Var?

Gazetenin birinci sayısının ikinci sayfasında *Selâm* başlığı altında E. Işınsu Okçu'nun *Devlet Düzeni*, Ahmet Kabaklı'nın *Devlet* başlıklı makaleleri ile *Milletten Devlete* köşesi bulunmakta.

---

[10] İbrahim Metin'le "Vatan kurtarma sohbetleri", Haziran 2009 video kayıt.

Üçüncü sayfanın başında Y. Yalçıner imzalı bir karikatür, Arif Nihat Asya'nın *Dünya Düzeni* adlı bir dörtlüğü ve *Devlet*'ten millete klişesi altında *Sevgili Okuyucular* adı altında *Devlet* imzası ile başyazı yer almaktadır.

Dördüncü sayfada *YOL-Kamil Turan* klişesi altında *İktidarsız iktidar* makalesi ve iç olaylar başlığı altında o haftaki olayların yer aldığı haberler bulunmaktadır. Haberlerden birisinde de ODTÜ'nde Alparslan Türkeş'in verdiği konferans ve konferans öncesi yaşanan olaylar yer almaktadır.

DEVLET ★ 7/NİSAN/1969 ★ SAYFA : 3

MEKTUPLAR

Galip ERDEM

Milli Birlik Şartı

Hepimizin bildiği, yine de çoğumuzun unutur göründüğü bir gerçeği hatırlatmanın tam zamanıdır. Milletimizin düşmanları hem sayıca çokturlar, hem de güçlüdürler. Nasıl bir dünyada yaşadığımızı düşünürken, aklımızdan hiç çıkmaması gerektiği halde, düşmanlarımızın varlığını ve gücünü hesaba kat mıyor gibiyiz. Unuttuklarımız arasında varlığımızın başlıca şartı saydığımız «MİLLÎ BİRLİK ve BERABERLİK» en başta geliyor. Üzücü de olsa itiraf etmeliyiz:

Türk milleti, hele son yıllarda, birbirini adetâ düşman sayan zümrelere ayrılmıştır. Çekişmekle sövüşmekle yetinmiyoruz, hattâ dövüşüyoruz. Hem yalnız yumruklarımızla değil, sopalarımızla, bıçaklarımızla tabancalarımızla dövüşüyoruz. Her gün yeni bir belirtisi ile karşılaştığımız bu durumun demokrasi çağının vazgecilmez sonuçlarından biri gibi düşünülmesine imkân yoktur. Demokrasi, hürriyet ve değerli sayılan diğer bütün meflumlar, milletimizin yükselmesine ve güçlenmesine yardım et tikleri sürece saygı görürler. Fakat nifak tohumlarının yeşermesine müsait bir zemin haline gelirlerse, itibarını yitirmekten kurtulamazlar. Fikir ayrılıklarının düşmanlığı dönüşmesine izin verilmez. Milletin varlığını kıyamete değin sürdürmek ülküsü, cümle hakların üstünde kutsal bir vazifedir. Milletin hayrına olacaksa, aslında nefesimizin tatmin edilmesine yarayan ve kitaptan çıkıp hayata girince manasından daima uzaklaşan hürriyetlerimiz için direnmek böner değildir. Kimse gücenmesin; açık söylerim: Döğüşmeye devam edeceksek, aynı milletin mensubiyetin hazzını paylaşacak yerde, bir kin denizinde hep birlikte boğulacak, hırsımızı doyurmak için süsledigimiz nutuklar en kestirme yoldan cehennem seferine başlamalıdırlar! Bir millet ancak sınır boylarında dövüşür, vatanın imanının soyunun düşmanlarına karşı dövüşür. Kardeş kavgası başlarsa emrettiği icaplardan, dünyadaki yerimizin manasını bilmekten doğacaktır. Sayısız denemelerle anlaşılmıştır ki, bir milletin bütün fertlerini aynı şekilde düşündürmek asla mümkün değildir. Fikir ayrılıklarına sadece münakaşa etmek hakkı tanınır. Hiç kimse, kendisiden ayrı bir görüşe inandığı için bir başkasının yaşamak hakkını tehdit edemez. Yeter ki, değişik fikirler arasında milletin varlığına kasdedenler bulunmasın. Kendimizi millet saymak ve bize zarar veren fikirler ezilmezse milletin yıkılacağını öne sürmek, eğer aptallık değilse, mutlaka ihanettir.

Türk milletini sevmekte birleşenler, birbirlerini sevmekte birleşmeğe de mecburlardır Aksi takdirde millet sevgileri kimsenin inanmıyacağı boş bir laftan ibaret kalır. Biliyoruz: Birbirimizi sevmemiz gerektiğinin yazılması kolaydır; fakat uygulanması güçtür. Yine de dünya nimetlerine erişmek hırsının kışkırttığı nefsimizi yenmemizin yollarını aramalı, davranışlarımızın hesabını önce kendimize vermeliyiz. Kavganın devam etmemesi, milli Birlik ve Beraberlik şuurunun tam bir hakimiyet kazanması milletimiz için bir varlık şartıdır. Tarihe bakınız, artık yalnız adlarını hatırladığımız milletleri düşününüz. Hepsinin içlerinden yıkıldığını önce birbirleriyle dövüşmeye başladıklarını, nihayet düşmanlarına yem olduklarını göreceksiniz. Buna karşılık, bugün izahında bile güçlük çektiğimiz büyük başarıların sahipleri, diğer üstünlüklerinden daha çok, birbirlerini sevmenin muhteşem gücünden yararlanmışlardır. Yine, içtimayyatçıların ortaya koyduğu bir gerçeği daima hatırlamalıyız: Bir milletin mensupları birbirlerini sevdikleri sürece düşmanlarına karşı uyanık olurlar. Birbirlerini sevmedikleri vakit, tehlikeyi görmek imkânını ezmek gücünü kaybederler. Belki yüksek hayallerimize gölge düsürür ama birbirlerini seven kimselerden meydana gelmiş milletlerin diğer milletlerden hiç hoşlanmadıkları ve

Devlet'in birinci sayısında Galip Erdem'in yazı klişesi.

Beşinci sayfada *MEKTUPLAR-Galip Erdem* klişesi ile "Millî Birlik Şartı" makalesi ve haberlerin devamı bulunmaktadır.

Orta sayfa; yani 6. ve 7. sayfalarında; Prof. Dr. Cengiz Uluçay imzası ile 11. sayfada da devam eden *Türk Devleti'nin İstikbaline İnanmak Lazım Fakat* başlıklı üniversitelerimizin durumu ve yabancı dille eğitim konusunun yer aldığı bir makale var.

Sekizinci sayfada Doç. Dr. Yaşar Kutluay'ın *Türkiye'de Din Eğitimi* adlı bir makalesi yanında *Dış Olaylar* başlığı altında Pakistan, İspanya ve Avrupa başlıkları altında haberler bulunmaktadır.

Dokuzuncu sayfada *Hukuk* başlığı altında Doç. Dr. Fikret Eren'in *Sendikaların Bağımsızlığı Prensibi* başlığı altında bir makale ve dış olaylar haberlerinin devamı yer almaktadır.

Gazetenin 10. sayfasında *Ya DEVLET Başa* başlığı altında Serdengeçti imzası ile Osman Yüksel Serdengeçti'ye ait mizahi bir yazı, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun *Dum… Dum…* N.G. rumuzu ile;

Savunmakla avunmak sıktı artık milleti,
Dediler Savlet olsun!
Saye-i hürriyette Türkiye'de her şey var,
Biraz da DEVLET olsun!

ile Adnan Ötüken'e ithafen yazdığı "Dil" başlıklı:

Bak özgür, anayasal, hukuksal yapıtlara
Olumlu etkileri sığmıyor çaputlara

mısraları bulunmaktadır. Ayrıca *Sanat* başlığı altında *Türk Sinemasına Uzanan Kirli Eller* yazısı ve Oğuzata Altaylı müstear ismiyle Nuri Özşahin'in bir makalesi yer almaktadır. On birinci sayfa ise makale ve haber devamlarına ayrılmış.

Gazetenin on ikinci ve son sayfasında ise iki makale var. Birisi Prof. Dr. Osman Turan'ın *Türkçe İçin* "Gazâ" başlıklı yazısı. Diğeri ise, Dündar Taşer'in "Biz Kimiz" başlıklı makalesi.

Dündar Taşer yazılarını daha sonraları "MESELE" başlığı altında yazmıştır. *Devlet* gazetesinin birinci sayısında Dündar Taşer'in "Biz Kimiz" başlıklı bu makalesi;

"Biz dünyanın en büyük imparatorluklarını kurmuş ve hâkimiyetini eski dünyanın bilinen her köşesinde yürütmüş bir milletiz,"

diye başlamakta ve:

"… Şekil kavgaları ile 'go home' çığlıkları ile grevlerle öldürülecek vaktimiz yoktur. Sokaktan mektebe, kahveden fabrikaya koşmalıyız. Sanayimizi kurmalı, büyük milletin imkânlarını büyük geleceği kurmak için seferber etmeliyiz," diyerek bitmektedir.

Gazetenin altı aylık bir süre içinde künyesinde bir değişiklik yok. Sadece 23. sayısında ilan ve abone işlerini Ali Güngör'ün üstlen-

diğini görüyoruz. 16.-17. sayılara kadar ise gazetenin dolgun bir münderecatla ve başlangıçta verilen sözlere sadık kalarak yayınını sürdürdüğü görülüyor.

26. sayıdan itibaren karikatürlerin ve kapak çizgilerinin bir müddet Cem Ertürk tarafından, fakat 3-4 sayı sonra tekrar Yılmaz Yalçıner tarafından çizildiğini, 32. sayıdan itibaren ise; teknik sekreterin Rasim Gül olduğunu görüyoruz.

Gazetenin 6 aylık yayın süresini doldurmuş olması çıkaranlar tarafından büyük sevinçle karşılanır ve aboneliklerini altı aylık yaptıranların bunu tekrarlamaları istenir ve nice yıllar dileklerinde bulunulur.

Siyasi partiler karşısında tarafsız kalacaklarını söylemelerine rağmen Milliyetçi-Ülkücü gençliğin üniversitelerde vermiş oldukları mücadelelere iktidar partisi AP'nin tarafsız(!) kalması; CHP ve İsmet İnönü'nün hasmane bir tutum alması yorumlarda tarafsızlığı bertaraf eder.

1969 milletvekilliği genel seçimlerinin Ekim ayına rastlaması ve gazete sahibi Halil Özyıldız, İbrahim Metin ve Galip Erdem'in MHP'den aday olmaları ister istemez ibreyi MHP'ye kaydırır.

HALİL ÖZYILDIZ

İBRAHİM METİN

İbrahim Metin ve Halil Özyıldız'ın 1969 seçimlerindeki adaylıkları *Devlet* gazetesinde.

1969 Seçimleri ve Neticeleri:

MHP'de Durum

Eylül ayından itibaren gazetenin sayfalarının MHP seçim propagandalarına, afişlere, sloganlara ve aday tanıtımlarına daha fazla ağırlık vermeye başladığını görüyoruz.

Bu seçimler, MHP için tam bir sürprizle neticelendi. 60 ilde girilen seçimlerde 275.091 oy almış, sadece genel başkan Alparslan Türkeş, Adana'dan milletvekili seçilerek meclise girebilmiştir. *Devlet*'in 29. sayısının kapağında ise bu durum şu şekilde izah ediliyordu: 1965 seçimlerine göre oyu artan tek parti MHP idi.

Adalet Partisi'nde Durum

Bu seçimlerde AP %46,6 oy oranı ve 256 milletvekili çıkararak tek başına iktidar oldu. Ama kendi içinde bir muhalefetle! 1969 seçimlerine giderken AP içinde başlayan liste savaşları ve Süleyman Demirel'le Sadettin Bilgiç arasındaki güç kapışması seçimden sonra da devam etmiş, kurulan hükûmette milliyetçiler âdeta tasfiye edilmiştir. Nitekim Sadettin Bilgiç ve arkadaşları da 1970 yılı mali bütçesine kırmızı oy vererek ilk ayrılış sinyallerini vermişlerdi.

Nitekim 1970 yılı sonuna kadar iktidar partisi içinde bir muhalefet gurubu olarak bulunmaya devam etmişler, daha sonra da Adalet Partisi'nden ayrılarak DP (Demokratik Parti) adı altında siyasi yelpazede yerini almışlardır.

1969 seçimlerinin değerlendirildiği *Devlet* sayısı.

YENİ MEKÂN KONUR SOKAK

Töre İdarehanesi

Dündar Ağabey için çıkartılan özel sayının hazırlıkları Kızılay Konur sokakta *Töre*'nin yazıhanesinde hazırlanmış. Ankara'ya döndüğümde İbrahim ve Sadi ağabeyler de o büroya gidip gelmeye başlamıştı. Ben zaten sekiz aydır geceleri orada kalmaktaydım. Böylece Balgat ve Dışkapı'da yaşanan tuzlu maceralar kapanmıştı.

Töre dergisi ve *Devlet* gazetesi temmuz ayından itibaren aynı mekânı kullanmaya başladılar. Bu iki derginin ortaklığında Töre-Devlet yayınevi kurulmuş, ilk kitabı da Necmettin Hacıeminoğlu'nun *Milliyetçi Eğitim Sistemi* olmuştu. İkinci kitap olarak Dündar ağabeyin yazılarının toparlanması ile *Mesele* oldu.

Mesele'nin hazırlanması, yayını vs tamamen Mahir'in gayretleri ile olmuştur. Konur sokağa gelişimizle birlikte Meriç Coşkun arkadaşımız da Orman Bakanlığındaki mesai saatleri dışındaki zamanını bizimle birlikte burada geçirmeye başlamıştı. Daktilo yazımı ve tashihlere yardımcı oluyordu.

Töre dergisi Emine Işınsu sahipliğinde İskender Öksüz kontrolünde ve Mustafa Karapınar'ın büro yönetiminde çıkıyordu. Burada bir oda Emine Işınsu'ya, bir oda da *Töre* dergisine verildi. Bir oda Sadi Somuncuoğlu ve İbrahim Metin'e tahsis edildi. Sadi ağabey gazetenin genel yayın müdürlüğünü resmen üstlendi ve devamlı büroda bulunmaya başladı. Somuncuoğlu o dönemlerde ayrıca MHP Genel Sekreter Yardımcılığı görevini de sürdürmekteydi. *Devlet*'te çalışan olarak sadece ben vardım.

Çankırı'da Türk Ülkücüler Teşkilatı Kuruluyor

12 Mart 1971 muhtırası sonrası Ülkü Ocakları Birlikleri ile Genç Ülkücüler Teşkilatı'nın kapatılması üzerine ülkücü gençlerin teşkilatlanmaları şu şekilde olmuştu:

Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Eskişehir, Erzurum, Trabzon gibi fakülte ve yüksekokulu bulunan illerde MHP Gençlik Kolları kurularak faaliyetler burada yürütülmüştür.

Genç Ülkücüler Teşkilatı'nın kapanması üzerine; 1972 yılında yeniden teşkilatlanmaya başlayan ülkücüler, merkezi Çankırı'da bu-

lunan Türk Ülkücüler Teşkilatı (TÜT) çatısı altında toparlanmaya başladılar.

Ülkücü Öğretmenler Sendikası anayasa değişikliği gereği Ülkücü Öğretmenler Birliği adını almış, sendikalı veya sendikasız işçiler ise 1971 yılında kurulan Ülkücü İşçiler Birliği adı altında toplanmışlardı.

Henüz mesleki kuruluşlar veya teşkilatlanmalar yoktu. Bütün bu kuruluşların Türkeş'le irtibatlanmaları ise "gençlik müşaviri" unvanıyla bürokraside veya üniversitede asistan olarak bulunan "ağabeyler" tarafından gerçekleştiriliyordu.

Devlet gazetesi yayın yönetmeni ve kurucularından Sadi Somuncuoğlu da bir dönem bu "müşavirlik" görevinde ağabeylik yapmıştı. Bu şekilde bürokraside ve öğretmenlik görevlerinde bulunan bu 68 neslinin uğrak yerlerinden birisi de Konur sokakta *Devlet* gazetesinin bürosu olmuştu.

Ankara'da liselerdeki ülkücü gençliğin dağınıklığını gidermeye yönelik çalışmalar 1971 Ekim ayından 1972 yılı Nisan sonuna kadar Mahir Durakoğlu, Osman Çakır ve Rasih Arlısoy tarafından organize edilmiş, 7 Mayıs 1972 tarihinden itibaren de Türk Ülkücüler Teşkilatı Ankara Şubesi, Mahir Durakoğlu başkanlığında resmen kurulmuştu.

Derneğin kuruluşu sırasında biz gazete olarak Dışkapı'da Tuz'un yanında faaliyette bulunuyorduk. Ankara'da Ulus ile Dışkapı semti arasında Çankırı caddesi üzerinde yeni yapılan YIBA Çarşısı'nda TÜT Ankara Şubesi'ne bir büro kiraladık.

Sonraki aylarda Mahir'in *Bozkurt*'ta, benim *Devlet*'te daha sonra da Rasih'in kitapevinde çalışıyor olmamız üzerine bu defa üniversitede okuyan bazı arkadaşlarımız ve liseli gençler bizi rahatlıkla bulacakları Konur sokağa sık sık gelmeye başladılar.

Veteriner Fakültesinden Nedim Ünal, Hukuk Fakültesinden Sadık Tokuçoğlu ve Hüseyin Düzgün, İnşaat hâlindeki Kocatepe Camiinde Diyanet İşleri Başkanlığı görevlisi olarak çalışmaya başlayan Mustafa Karahan ile de münasebetlerimiz sıklaşmaya başladı.

12 Mart öncesi okullarına giremeyen üniversite öğrencileri arada geçen kısa zamanda okullarını bitirerek Anadolu'ya çeşitli görevlere dağılmışlardı.

Gittiği her yerde ülkücülük meşalesini tutuşturan bu insanların kısa zamanda çevrelerinde yüzlerce kişi oluşmaya başlamıştı. Millî

Türk Ülkücüler Teşkilatı Genel Başkanı Şevket Barutçu Bucak Şubesi'nde konuşurken.

Eğitim Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Orman Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı gibi bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatlarında bulunan bu genç öğretmen ve bürokratların çeşitli sıkıntıları ve amirleri ile solcu kadrolarla çatışmaları oluyordu.

Devlet gazetesinin, *Bozkurt* ve *Töre* dergilerinin bulunduğu bu Konur sokak bürosu Ankara'ya gelen bu ülkücülerin de uğrak merkezi oldu. Sıkıntıları ve bölgelerindeki olumsuz gelişmeler ise *Devlet* gazetesinin haftalık haber ve yorumlarını oluşturuyordu. Bu dönem içerisinde (Nisan 1971-Nisan 1973) yayınlanan *Devlet*'lerin bir köşesinde çerçeve içinde *Strateji* başlığı altında imzasız ama Sadi Somuncuoğlu tarafından "ülkücülerin nasıl hareket etmeleri gerektiği" konusunda yazılar yayınlanırdı. Bu saydığımız kişi ve kuruluşlar da burada yayınlanan stratejiler istikametinde faaliyetlerini sürdürürlerdi.

Töre-Devlet Gençlik Serisi: Aylık Bozkurt Dergisi Yayın Hayatında

Ağustos aylarında *Devlet* ve *Töre*'de yapılan anonslarda eylül ayından itibaren *Töre-Devlet Gençlik Serisi* yayınlanacağı ilan edilmeye başlandı. Gençlik serisine büyük ilgi vardı. Gelen mektuplarda ve birebir yapılan görüşmelerde, bu teşebbüsün ciddi bir ihtiyacı karşılayacağı ve müstakil aylık bir ülkü dergisi hâlinde yayınlanması isteniyordu.

YENİ MEKÂN:

Anıttepe Müjde Sokak

1973 sonlarına doğru Konur sokaktaki birliktelik dağılmaya başladı. Öncelikle *Töre* dergisi yine Konur sokak 16/2 de bir apartman dairesine taşındı. Kasım ayından itibaren ANDA dağıtım şirketi kuruldu ve Ankara bürosu teşekkül ettirildi. Yine Konur sokak 57/C-8'de bulunan Çınar Kitabevi tasfiye edildi. Çalışan elemanları Hüseyin Düzgün ve Rasih Arlısoy ANDA Ankara bölge bürosunda çalışmaya başladı. Eldeki mevcut kitaplar buraya devredildi.

Konur sokak 53/2 de *Devlet* gazetesi ve *Bozkurt* dergisi kalmıştı. Matbaa gezintilerimiz de bu zamana denk geliyordu. 1974 yılı Şubat ayı içerisinde İbrahim Metin ağabey "haydin taşınıyoruz," dedi ve eşyalarımızı meşhur kamyonetimize doldurarak Anıttepe semtinde

Gençlik caddesi Müjde sokak 4 numaralı binanın önü. Meşhur nakliye aracımız ve şoförü Meriç Coşkun ile beraber karlı bir gün.

Gençlik caddesi ile Akdeniz caddesinin kesiştiği kavşağın olduğu yerde bulunan Müjde Sokağı 4 numaralı binanın bir dairesine taşındık. Üç Hilal, Ay ve Ünal Matbaalarındaki gezmelerimiz bu mekâna taşındığımız zamanlara rastlıyor.

Yeni Bir Kuruluş: Anda

Türk milliyetçiliği hareketinin yurt çapında süratle gelişmesi yeni yayın organlarına ve kitap yayıncılığına ihtiyacı artırıyordu. *Töre, Bozkurt* dergileri ve *Devlet* gazetesi ile yayınlar okuyuculara duyuruluyor ama yeterince ulaşım sağlanamıyordu. Hatta kitapçı vitrinlerinde milliyetçi kitapları görmek hiç mümkün değildi.

1973 yılı sonlarına geldiğimizde Töre-Devlet Yayınevi'nin çıkartmış olduğu kitapların sayısı onu geçmişti. İstanbul'da 1964'ten beri yayın hayatını sürdüren Ötüken Yayınevi de aynı sıkıntıları yaşamakta idi. 1973 yılı sonlarında oluşturulan bir ortaklıkla ANDA adında bir dağıtım şirketi kuruldu.

Devlet gazetesi sahibi ve Töre-Devlet Yayınevi ortağı, dolayısıyla ANDA ortağı İbrahim Metin o günleri şöyle anlatıyor:

"Hayatımızın her dönemi zorluklarla geçti. Şimdi bunları tek tek izah edemem. Kitabı basmakla iş bitmiyor ki. Bir de bunu dağıtacaksın. Bir tek Bateş var. O da ne yapıyor? Hiçbir kitabı almam demiyor. Alıyor. İşine gelmeyen kitapları depoda ölüme mahkûm ediyor.

Bunların misallerinden birisi; Kâmil Turan ile beraber Sadi Somuncuoğlu'nun beraberce Çınar Yayınları diye bastıkları ilk kitap *Karagömlekliler İhtilali* kitabıydı. Çok satacak diye on bin tane basmışlardı. Sırtımızda taşımaktan anamız ağladı. Nereye gittiysek koli koli kitap taşıyorduk. Bateş almış atmış depoya. Dağıtmamış bile.

Ötüken Yayınevi, Ocak Yayınevi, Töre-Devlet Yayınevi ve İrfan Yayınevi birleştik bir dağıtım şirketi kurduk. ANDA dağıtım şirketi böyle doğdu. Türkiye'yi beş bölgeye ayırdık. Her bölgeden kapalı kasa kamyonlar kalkıyordu. Türkiye'nin uğramadığımız ili kalmamıştı. Edirne'den Hakkâri'ye kadar her kitapçı taranıyordu ve kitaplar bu yolla satış şansına kavuşmuştu.

Solun haricindeki kitaplar da kitapçı vitrini bulmaya başlamıştı. Ayağına kadar gidince adam ister istemez alıyordu. Okuyucu da soruyordu. Diyanet Yayınları sadece müftülüklerde bulunuyordu. ANDA vasıtasıyla bütün Türkiye'de kitapçılara girdi.

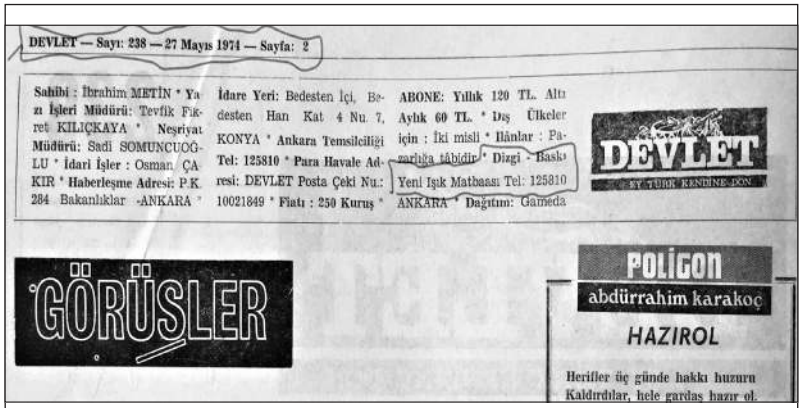
Biz sadece yayıncılık yapmakla kalmadık. Okuyucuya ulaşıncaya kadar varan bir yayın ve dağıtıcılık yaptık. Her birimizin kendine

MATBACILIK GÜNLERİ:

Anıttepe'de "Yeni Işık Matbaacılık Ltd Şti"

1974 yılının soğuk ve karlı bir Şubat gününde Anıttepe'ye taşındığımızda yeni bir maceraya da başlangıç yapmıştık. Bu süreç matbaa gezmelerinin en yoğun yaşandığı günlerdi.

Taşınmış olduğumuz yer tek katlı iki daireli bir evin arka dairesiydi. Bulunduğumuz dairenin altı bodrumdu ve boştu. Sokağa

DEVLET — Sayı: 238 — 27 Mayıs 1974 — Sayfa: 2

Sahibi : İbrahim METİN * Yazı İşleri Müdürü: Tevfik Fikret KILIÇKAYA * Neşriyat Müdürü: Sadi SOMUNCUOĞLU * İdari İşler : Osman ÇAKIR * Haberleşme Adresi: P.K. 284 Bakanlıklar -ANKARA *

İdare Yeri: Bedesten İçi, Bedesten Han Kat 4 Nu. 7, KONYA * Ankara Temsilciliği Tel: 125810 * Para Havale Adresi: DEVLET Posta Çeki Nu.: 10021849 * Fiatı : 250 Kuruş *

ABONE: Yıllık 120 TL. Altı Aylık 60 TL. * Dış Ülkeler için : İki misli * İlânlar : Pazarlığa tâbidir * Dizgi - Baskı Yeni Işık Matbaası Tel: 125810 ANKARA * Dağıtım: Gameda

DEVLET

TÜRK TÜRK KENDİNE DÖN

GÖRÜŞLER

POLİGON

abdürrahim karakoç

HAZIROL

Herifler üç günde hakkı huzuru Kaldırdılar, hele gardaş hazır ol.

Devlet'in kendi matbaasında dizilip basıldığı sayı.

bakan dairede ise bir başka kiracı vardı. Isınma soba ve kömürle sağlanıyordu ama kışın ortasında bizim öyle bir hazırlığımız yoktu.

İki oda bir salondan meydana gelen dairenin odaları salona açılıyordu. Burada başlangıçta, *Devlet*, *Bozkurt* dergileri ve Töre-Devlet Yayınevi ve çalışanları olarak İbrahim Metin, Sadi Somuncuoğlu, Mahir Durakoğlu, Oktay Osman ve ben vardık.

Odalardan birisini Sadi ve İbrahim ağabeylere diğerini ise üçümüze (Mahir, Oktay ve Osman) ayırdık. Salonda Konur sokaktan getirdiğimiz uzunca bir masa vardı. O masa daha sonraları mücellitler tarafından kullanılacaktı.

CHP-MSP Koalisyonu

1973 milletvekili seçimleri neticesinde tek başına bir iktidar çıkmamıştı. Ama sağlıklı koalisyonlara da geçit vermiyordu. CHP

Beş yıl boyunca mekânımız olacak olan Anıttepe Müjde sokak 4 numarada Osman Çakır ve Mahir Durakoğlu. Böyle poz vermişiz, Nisan 1974.

185, AP 149, MSP 48, DP 45, CGP 13, MHP 3, TBP 1 milletvekili ile mecliste temsil ediliyordu. Ama kim kimle ortak olup hükûmet kuracaktı. Demirel daha ilk günden bir koalisyon hükûmeti içinde olmayacaklarını açıkladı. 12 Mart günleri seçimlerle geride kalmıştı. Ama buna rağmen ülke Naim Talu başbakanlığında bir bürokrat-teknokrat kadro ile idare ediliyordu.

Cumhuriyet Halk Partisi'nin DP ile veya MSP ile hükûmet kurma şansı vardı. Ferruh Bozbeyli ve Demokratik Parti, seçimlerden daha fazla milletvekili çıkarma ümidi taşıyordu. Ama istediği olmamıştı. MSP seçimlerde sürpriz yapmış ve 48 milletvekilli ile üçüncü parti olmuştu. Millî Selamet Partisi'nin amblemi anahtardı. Hakikaten anahtar parti olmuşlardı.

Yapılan uzun görüşmelerden sonra Sosyal Demokrat CHP ile kendilerini İslamcı-demokrat olarak nitelendiren MSP bir koalisyon hükümeti kurdular. Bülent Ecevit Başbakan, Necmettin Erbakan ise Başbakan Yardımcısı oldu.

Türkiye, bu koalisyon hükûmetinin yapmış olduğu olumsuzluk-

ların acısını sosyal ve ekonomik alanda daha sonraları çok çekecekti. Protokol gereği Millî Eğitim Bakanlığı ve TRT, CHP'nin tasarrufuna verilmişti. Millî Eğitim Bakanlığına CHP milletvekili Mustafa

CHP-MSP koalisyon hükûmeti 8 Şubat 1974 günü güvenoyu aldı.

Üstündağ getirilmişti. Hükûmetin ilk icraatı o güne kadar hiç memuriyeti olmayan İsmail Cem İpekçi'nin istisnai bir kararname ile TRT Genel Müdürü yapılması oldu.

Bu iki kurumda süratle sol kadrolaşma yeniden başlamıştı. Üstündağ'ın bakanlık bünyesinde, il ve ilçe müdürlükleri ile okul müdürlüklerinde yapmış oldukları kadrolaşma çalışmaları ve ülkücü öğretmenlere en ücra köylerde bile uyguladıkları baskı, zulüm ve sürgün işkencesi aylarca *Devlet* gazetesinin sayfalarını işgal etmişti.

Genel Af ve Anarşistlerin Affı

CHP-MSP koalisyonunun bir diğer icraatı ise; Anayasa Mahkemesi'nin anarşistlerin affına onay verdiği Genel Af Kanunu idi. Bülent Ecevit, seçim meydanlarında iktidar olduklarında sınırsız bir af çıkartacaklarını vaat etmiş ve bunu da koalisyon sayesinde gerçekleştirmişti. 12 Mart Sıkıyönetim Mahkemelerinde yargılanan sol

1975 YILINA GİRERKEN YAPRAK DÖKÜMÜ

5 Ocak 1975-Arif Nihat Asya Vefat Ediyor

"Bayrak", "Fetih", "Ağıt", "Dualar-Aminler", "Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor" gibi yüzlerce şiiriyle Türk milletinin gönlünde taht kurmuş olan millî şair ve gazetemiz şairlerinden Arif Nihat Asya, 5 Ocak 1975 günü vefat etti. Arif Hoca'nın (bizdeki söyleniş tarzı buydu) vefatı "Bayrak" şiiri ile ünlendiği bir 5 Ocak'a rastlamıştı. Kendisini "ben 5 Ocak'ta doğdum" diyerek anlatırdı. Yine bir 5 Ocak'ta rahmetli oldu.

Devlet, Töre, Bozkurt dergileri olarak Arif Hoca'yı hep rahmetle ve saygıyla andık. Şiirlerinden aldığımız mısraları hep sayfalarımızı süsledi.

22 Şubat 1975 Nejdet Sançar'ın Vefatı

1944 Türkçülük davasının mağduru ve Türkçülük davasının yılmaz savunucularından Nejdet Sançar da İstanbul'da vefat etti. Sançar'ın 1958 yılında Ankara'da Türk Ocakları gazetemiz kurucuları İbrahim Metin, Sadi Somuncuoğlu, Halil Özyıldız'ın da içinde bulunduğu yüzlerce, on yıl sonra genel olarak bizler ve bizim gibi binlerce gencin milliyetçi-Türkçü fikirlerle yetişmesinde çok büyük katkıları oldu.

1910 yılında İstanbul'da doğan Nejdet Sançar, emekli olduktan sonra Ankara'dan İstanbul'a taşınmıştı.

Korutürk, Milliyetçi Cephe kabinesini onayladı

Bir cephe nasıl oluştu

Demirel, tekrar Başbakan oldu...

Demirel kabinesi

BU KABİNE

4 liderli kabine kuruldu

Protokol imza töreninden

Alparslan Türkeş ve Nejdet Sançar gerek 27 Mayıs öncesi, gerekse de sonrasında sürekli irtibat hâlinde olmuşlardı. Türkeş'in siyasete girmesiyle birlikte, Türkçü-milliyetçi sivil kadroların CKMP'ne girişinde en büyük yardımcısı Nejdet Sançar olmuştu.

Nejdet Sançar'ın vefatı da milliyetçi camiada üzüntüye sebep oldu. Nejdet Hoca'nın cenazesine gazetemiz sahibi İbrahim Metin, Neşriyat Müdürü Sadi Somuncuoğlu ile Ankara'dan ve İstanbul'dan binlerce insan katıldı. Necdet Hoca'nın vefatından sonra çeşitli dergilerde yazmış olduğu yazıları *Türkçülük Üzerine Makaleler* adı altında Töre-Devlet Yayınları arasında kitap olarak yayınlandı.

"Bilsin Cihan Ki Ben Bu Cihanın Nesindeyim-N. Atsız"

1905 yılında İstanbul'da doğan Hüseyin Nihal Atsız, "bir cephedeymişçesine geçen ömrünü" yine 11 Aralık 1975 akşamı İstanbul'da tamamladı. 1922 yılında askerî lisedeyken başlayan "dik başlı ve haksızlık karşısında eğilmeyen bir davranış biçimiyle sürdürdüğü hayat tarzını" hayatının her döneminde aynı şekilde devam ettirmiştir. 1944 Irkçılık-Turancılık davasıyla başlayan hapis, sürgün hayatı ömrünün sonunda da kendisini bırakmamış, 1967 yılında *Ötüken* dergisindeki bir yazısından dolayı 1973 yılında hastaneden hapishaneye kaldırılmıştı. Gazetemiz, *Devlet* ve milliyetçi aydınların düzenlediği af kampanyası ile "yaşlılık ve hastalık gerekçesiyle" cumhurbaşkanınca affedilen Atsız, tedavi görmekteydi.

Milli şair Asya
uhteşem bir törenle
prağa verildi

POLİGON
abdürrahim karakoç
VAZİFE (!)

ÇEKİRDEK
ARİF NİHAT ASYA
DÜNYA

CHP'Lİ KARDEŞLER
KİLİS'TEKİ CAMİİN
KENDİLERİNE
SATILDIĞINI İSPAT
EDEMEDİ !

BAŞSAĞLIĞI
MİLLÎ ŞAİR
ARİF NİHAT ASYA

Devlet'in 13 Ocak 1975, 271. sayısının ikinci ve üçüncü sayfaları.

1969 Adana Kongresi sonrası belli çevrelerce başlatılan "Hilal-Bozkurt çekişmesi" 12 Mart 1971 muhtırasından sonra başka bir çehreye bürünmüştü. Aynı çevreler bu defa "fikri lider-siyasi lider" şeklinde gençler arasında başlattıkları tartışmaları "Atsız-Türkeş" kavgası şekline dönüştürmeye çalışmışlardı.

ÖZLEYİŞ

Bir Kürşad kaybettik

Türk Milliyetçiliğinin büyük fikir ve dâva adamı Nejdet Sançar'ı kaybettik !

Devlet'in 278. sayısı (3 Mart 1975) ve Nejdet Sançar-Alparslan Türkeş bir toplantıda.

O yıllarda Nihal Atsız'ın çevresini sarmış olan bir grup, bir taraftan Türkçüler Derneği adı altında birtakım bildiriler yayınlamakta ve bazı kişileri bu dernekten ihraç etmektelerdi. Diğer taraftan da yeni yeni milliyetçi adı altında dernekler kurup, Masonluğu sıkça tartışılan Süleyman Demirel'i şeref üyesi yapıyorlardı.

Galip Erdem, İbrahim Metin, Sadi Somuncuoğlu, Necdet Özkaya ve Şevket Barutçu üye olmadıkları Türkçüler Derneği'nden "Türkçü olmadıkları için" ihraç edilmişler ve *Ötüken* dergisinde haklarında hakarete varan yazılar yazılmıştı. Bu yazılardan birisine de *Devlet* gazetesinde cevap verilmişti.

Bu yazıda üye olunmayan bir dernekten bizi nasıl ihraç ederler tarzında bir ifadedeki kelime kayması veya virgül kayması Nihal At-

Senato Yenileme Seçimleri

1975 yılının bir diğer özelliği ise Senato seçimlerinin ve boş üyeliklere yapılan milletvekilliği seçimleri idi. Cumhuriyet Senatosu üyelerin görev süresi altı yıldı. Ancak seçimler iki yılda bir yapılıyordu ve her seçimde üyelerinin sadece üçte biri yenileniyordu. Cumhuriyet Senatosu'nun 1/3 yenileme seçimleri ve eksik bulunan milletvekillikleri için 1975 yılı Ekim'inde seçim yapıldı. Niğde'de de senatör ve bir boş milletvekilliği vardı. Onun için Niğde ilinde de seçim yapılacaktı.

Niğde ve Aksaraylı Seçmenler Ankara'da Matbaada

Devlet Gazetesi Neşriyat Müdürü Sadi Somuncuoğlu 1975'te de MHP Niğde Milletvekili adayı idi. Sadi Somuncuoğlu'nun çok fazla bir iddiası yoktu ama adının hafızalarda kalması gerekiyordu. 1973 seçimlerindeki gibi bir çalışma yürütülmedi ama yine de il ve ilçelerle köyler en az birer kere dolaşıldı. Bu seçimlerde MHP hükûmet ortağı idi. Halkta oluşmaya başlayan kanaat şuydu: "Görüyor musun Türkeş üç milletvekilliği ile hükûmeti teslim aldı." Hâliyle Ankara'da işi olanlar veya iş bitirecek olanlar matbaaya taşınmaya başladılar. Bir müddet sonra Sadi ağabey seçmenleriyle rahat görüşebilmek için MHP Genel Merkezi'ne gitti. Sadi Somuncuoğlu MHP Genel Sekreter Yardımcılığı görevini MHP Genel Merkezi'nde sürdürmeye başladı. Haftada bir veya iki gün (gazetenin çıkacağı günler) matbaaya gelir oldu. O da başyazı veya haftanın yorumunun yazılıp, gazete manşetinin tespit edileceği zamanlar.

Matbaa'ya Müdür: Sedat Gençkan

1975 yılı sonbaharında matbaanın yönetimi ve *Devlet* gazetesi ile *Bozkurt* dergisine ilan reklam-temini için Sedat Gençkan aramıza katıldı. Sedat Gençkan yaşça bizden biraz büyüktü. Gayretli bir arkadaşımızdı. *Devlet* gazetesi olarak altı senedir acaba bir gün biz de Basın-İlan Kurumu'ndan bir ilan reklam alabilir miyiz diye yayın periyodunu aksatmamaya dikkat ederdik ama bir türlü o reklamı alamadık. Belirli bir dönem Ziraat Bankası'ndan küçük bir reklam, bir de MHP İstanbul İl Başkanı (daha sonra oğlu ile birlikte komünistler tarafından şehit edilen) Recep Haşatlı'nın firmasının (Altınorlon İplikleri) reklamı alınabildi.

SONA DOĞRU MU?

Mahir Durakoğlu, 346. sayıyı 21 Haziran 1976'da çıkartarak kısa dönem (dört ay) askerliğini yapmak için bizlerden ayrıldı. Yemin töreninden sonra hafta sonlarında yine bizlerle beraberdi ama gazete ve dergilerdeki fiili beraberliğimiz sona ermişti. Askerlikten sonra savcı olarak tayin olup Ankara'dan gideceği zamana kadar (15 Haziran 1977) beraberliğimiz devam etti.

206.-346. sayılar arasında geçen 138 sayılık fiili beraberlik Mahir ile birlikte geçirdiğimiz altı yıl içindeki en uzun süreydi. Mahir'in askerliği ile birlikte gazetede tek başıma kalmıştım. Geçen bunca zaman içinde maalesef yerimize bir eleman yetiştiremedik.

Oktay Osman, askerliğini yedek subay olarak yaparken 1975 yılı Kasım ayında Bucak'ta yapılan bir düğünle evlendi. Ankara'da oturuyorlardı. Askerliği memuriyet gibiydi. Mesai saatleri dışında ve hafta sonları *Bozkurt* dergisiyle ilgilenmeye devam etti. Burhanettin Özbilici *Bozkurt* dergisinin bütün yükünü üzerine almıştı. Bazı röportaj işlerinde de *Devlet*'e yardımcı oluyordu. Meriç Coşkun, *Töre* dergisindeki görevinden ayrılarak matbaanın ve yayınevinin yöneticiliğini üstlenmişti. Meriç'in bu göreve gelmesi ile birlikte İbrahim Metin ağabey kendi üzerinde olan bazı yükleri Meriç'e yıktı.

Alt sıra soldan sağa: Alper Aksoy, Reşat Gürel, Remzi Özçelik.
Üst sıra: Hasan Kallimci, Erdal Sargutan, S. Kemal Tural, İbrahim Metin, Galip Erdem, Sadi Somuncuoğlu, Nuri Özşahin ve İskender Öksüz. Fotoğraf, *Töre* dergisinin Gaziosmanpaşa'daki bürosunda çekilmiştir.

Oktay Öğretmen Oluyor

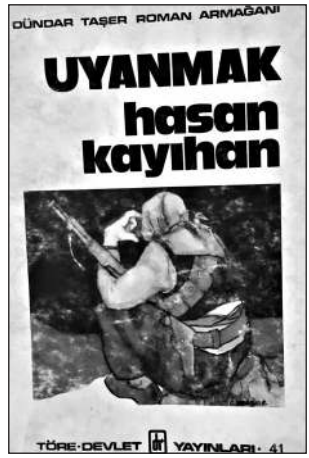
Eylül başında Oktay'ın askerliği bitmişti. Normal olarak *Bozkurt*'taki işinin başına dönmesi gerekiyordu. Ama evliydi, bir de çocuğu olacaktı. İbrahim ağabey, Oktay'a; "ücret olarak verecekleri paranın yeterli olmayacağını, Toprak Tarım Reformu Müsteşarlığı basın müşavirliğinde çalışabileceğini, kendilerinin de takviyede bulunabileceklerini," söylemişti.

Oktay; Dil-Tarih Coğrafya Fakültesinden mezun olmuştu. Ani bir kararla öğretmen olmaya karar verdi. Tayini önce MEB Etlik Ayvalı Ortaokuluna sosyal bilgiler öğretmeni, bir buçuk ay sonra da Mamak'ta bulunan Çankaya İmam-Hatip Lisesine tarih öğretmeni olarak atandı. 1977 yılı ortalarında da Millî Eğitim Bakanlığı Filim Radyo Televizyonla Eğitim Merkezine (FRTM) geçti. Hafta sonlarında *Devlet*, *Töre*, *Bozkurt* ve Töre-Devlet Yayınevi ile meşgul olmaya, matbaaya gelmeye devam etti.

Kendim İçin Karar Verme Zorluğu

1976 yılının Eylül ve Ekim ayı son yıllarda *Devlet*'te yaşadığım en zor aylardı. Daha önce de çok zorluklarla karşılaşmıştım ama sorumluluklarımın azlığı ve gazetenin o zamanlar on beş günlük olması vs bu güçlükleri yenmeme fırsat veriyordu.

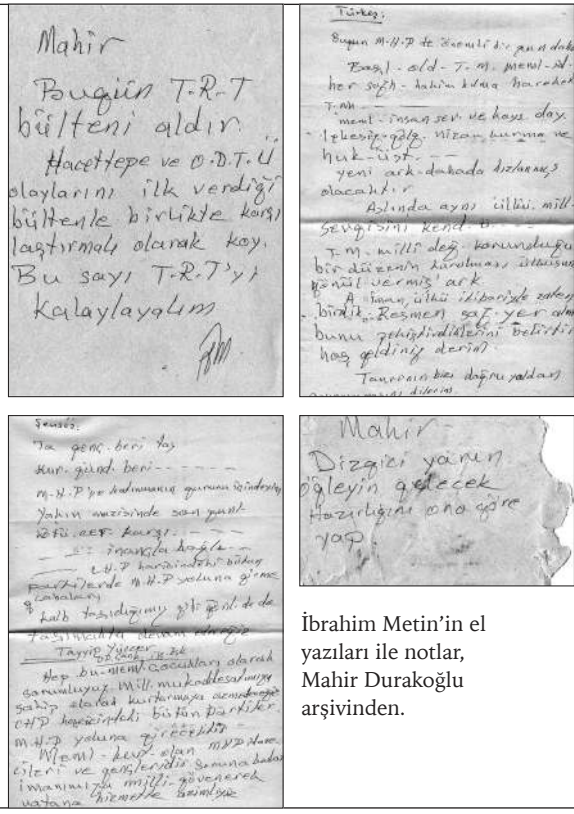

Dündar Taşer roman yarışması birincisi *ZOR* ve ikincisi *UYANMAK* romanları.

Töre-Devlet Yayınevi'nin kitaplarından bazılarının kapakları.

Her konuda tamamen yalnız kalmıştım. Yıllardır beraber olduğum kimseler birer birer ayrılmaya başlamıştı. Meriç'le olan münasebetlerimizin de iyi olduğunu söyleyemezdim. İşlerin iyi gitmemesi, maddi durumun gittikçe sıkıntıya girmesi sinirlerimizi geriyordu. Bir birimize destek olma yerine münakaşayı seçiyorduk. Bir de ramazan ayına rastlamış olmamız birbirimizle sürekli münakaşalara sebep oluyordu.

İbrahim Metin'in el yazıları ile notlar, Mahir Durakoğlu arşivinden.

SON SÖZ:
"Elbet Bir Gün Tarih Sizi Alkışlar"

1969-1979 yılları arasında on yıl boyunca Türk milliyetçiliği hareketinin bayraktarlığını yapan bu gazetenin mutfağından yüzlerce insan, sayfalarından ise binlerce kişi geçmiştir. Binlerce kişi gazete sayfalarından ve satırlarından aldıkları ülkü ateşini, Anadolu'nun en ücra köşesine götürmüşler, binler milyonlar olmuş, her birisi destan yazan isimsiz birer kahraman olmuşlardır.

Gazeteyi çıkartanlara gelince onlara da Atsız'ın şu mısrası ile seslenelim "Elbet bir gün tarih sizi alkışlar."

Kalanlara, sağlık ve selamet; ölenlerimize, Allah'tan rahmet dileği ile. Tanrı, Türk'ü Korusun ve Yüceltsin.